

URPREMIERE I GAMVIK: Skuespiller Juni Dahr og den finske performancekunstneren, danseren og koreografen Reijo Kela gleder seg stort til å vise den spektakulære forestillingen «Standhaftige folk - Spor Gamvik.» Figurene i bakgrunnen er en viktig del. Det er Dahrs eget Visjoner Teater som står bak det hele, og der publikum kommer tett på skuespillerne.

FOTO: MARIANNE ROLAND

Slike gamvikværing er du ikke sett før:

– Fantastisk oppslutning

Lørdag kveld kan du være med på en unik urpremiere i Gamvik. Som publikum går du i flokk med skuespillerne til 150 helt spesielle skikkelser.

Alf Helge Jensen
alf.h.jensen@finnmarken.no

De mange som har kjørt forbi Elvegård mellom bygda Gamvik og Slettnes fyr, har fått et helt spesielt og imponerende syn, nemlig utallige merkelige «mennesker» som klører seg fast i vinden. Disse er hovedingrediensen i teaterprosjektet «Standhaftige folk - Spor Gamvik», mildt sagt en forestilling utenom det vanlige, og som mange gamvikværing har bidratt til gjennom stor dugnadsinnsats.

– Jeg ble så betatt av Gamvik og Slettnes fyr da jeg lot meg lokke dit i 2012, at jeg har vært tilbake mange ganger. Og det var nærmest opplagt å legge urpremier av mitt nye kunst-

prosjekt dit, sier den kjente skuespilleren Juni Dahr (70).

Ved siden av langt mer lukrative jobber som gir henne mat på bordet, har hun sitt eget prosjektbaserte Visjoner Teater. Siste prosjekt er altså «Standhaftige folk - Spor Gamvik», med urpremiere 29. juli i nettopp Gamvik. Dette blir samtidig åpningen av den årvisse Kulturdugnad Gamvik, som i år strekker seg over fem dager.

Norsk-finsk samarbeid

Det er del to av Visjoner Teaters arktiske prosjekter (Arctic Movements) der de undersøker og reflekterer over forholdet mellom menneske, natur og arktiske levekår samt prøver å se dette i perspektiv til vår tids klimautfordringer og globale naturødeleggelser. Første del foregikk på Svalbard i fjor der de utforsket overlevelse.

Juni Dahr samarbeider med finske performancekunstneren, danseren og koreografen Reijo Kela. Han er kjent for det spektakulære, både i det store formatet ute i naturen, og gjennom egen deltakelse. I Nord-Finland har han et kunstprosjekt med hele tusen slike menneskelignende figurer, noe som selvsagt er en stor attraksjon.

– Reijo og jeg ble enige om å lage til noe lignende i Norge. Spørsmålet var hvor. «Jeg vet om et perfekt sted», sa jeg til Reijo. Han godtok ikke Gamvik uten videre. Som den perfektionisten han er, tok Reijo kjøreturen fra Helsinki til Gamvik for å sjekke forholdene. Og der ble han overbevist, forteller Juni Dahr.

Fantastisk dugnad

«Standhaftige folk - Spor Gamvik» har blitt utviklet gjennom ulike workshops og arbeidsbolker i Finland og Norge i løpet av 2022 og 2023. Dahr berømmer gamvikværingene for deres innsats.

– Det har vært en fantastisk oppslutning. Folk har funnet fram klær av mange slag, og de har vært med på å lage figurene. Man kan trygt si at folk i Gamvik har eierskap til forestillingen, sier Dahr.

Hun forklarer at urpremier består av både en iscenesettelse, en vandring, installasjonen av de mange figurer og en konsertforestilling, alt om Gamvik, om dem som har bodd der, om evakueringen og krigen, om sporene de har etterlatt. Spor i landskap, ruiner, betong, kjellere, avisar-

tikler, dikt, klær, og spor i menneskers minner.

– Naturen omkring Gamvik og Slettnes fyr skaper de ytre rammene for prosjektet og åpner nye innfallsvinkler for oss. Det ruvende fyret Slettnes er en viktig metafor og inspirasjon for det kunstneriske og praktiske arbeidet med produksjonen. Fyret står som en ensom varsler, ut mot havet, i evigheten, lysene blinker og har sitt eget rytmiske språk som tolkes av sjøfolk og alle som ferdes ute i denne tilsynelatende uberørte natur, sier Dahr.

Alt er gratis

Hun presiserer at alle er velkommen til å delta, og at det hele er gratis, også mat på Slettnes fyr ved veis ende. Publikum møter opp ved Gamvik kirke. Derfra går de sammen med skuespillerne, Juni Dahr og opprinnelig gamvikværing Håkon Vassvik, over Varen hvor man får oppleve dramatiske øyeblikk fra Gamviks krigshistorie. Ferden fortsetter til Elvegård der landskapsinstallasjonen «Standhaftige folk» av Reijo Kela er montert. Det samme med en lydinstallasjon av jazzmusiker Per Oddvar Johansen. Det hele avsluttes på Slettnes fyr

med servering av god mat og konsertforestilling med Juni Dahr og jazzmusikerne Tore Brunborg og Per Oddvar Johansen.

Andre medvirkende er dramaturg Oda Radoor og produsent Marianne Roland. Sistnevnte er fast produsent for Visjoner Teater, men kun på prosjektbasis. Til daglig jobber hun i Norsk Skuespillerforbund. I tillegg til at Dahr, Kela og Roland var én uke i Gamvik i juni for å starte forberedelsene, blir det to uker for alle nå i juli. Det hele er finansiert med støtte fra Norsk Kulturråd og Fritt Ord. Dahr ønsker ikke å opplyse hvor mye de har fått.

Tekstene i forestillingen er hentet fra ei avis som ble utgitt i Gamvik, «Ikke for å skryte, men æ fra Gamvik». Redaktør var Jan Erik Raanes, lederen for Kulturdugnad Gamvik. Det er også hentet tekster fra Nils-Aslak Valkeapääs «Vindens veier».

Kulturdugnad Gamvik fortsetter fra søndag til onsdag med tradisjonelt opplegg. Konsert og gropstekt mat på Slettnes fyr, fangst og tilberedning av blåskjell, kirkekonsert, historiske foredrag, servering av tradisjonsmat og ikke minst tilbud for barna.